

дозволяє вчителям та педагогам експериментувати з новими методиками навчання та визначити їх ефективність, що в подальшому можна впроваджувати в практику. Важливо дотримуватися кожного етапу експерименту та ретельно контролювати процес навчання.

Таким чином, педагогічний експеримент є потужним інструментом у руках вчителів та педагогів для підвищення якості освіти та розвитку учнів, і має бути використаним на практиці для досягнення цієї мети.

Список використаних джерел

1. Богданова Н. В., Назаренко О. В. Педагогічний експеримент як засіб підвищення якості освіти. Київ, 2008.
2. Вакалюк Т. І. Педагогічний експеримент: організаційно-методичні аспекти. Київ, 2015.
3. Гавриленко І. І. Педагогічний експеримент: сутність, зміст, особливості організації. Київ, 2010.
4. Колісник М. В., Жук О. Ю. Педагогічний експеримент: теорія і практика. Київ, 2011.
5. Петровська І. М. Педагогічний експеримент як засіб підвищення ефективності навчально-виховного процесу. Київ, 2012.

Вадим Чичук

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасній системі вітчизняної вищої освіти є важливою та актуальною проблема, пов'язана з пошуком ефективних інноваційних форм, технологій та методів навчання майбутніх фахівців у ЗВО, особливо це зумовлено введенням карантинних обмежень пандемії коронавірусу та воєнними діями на території України. Водночас вибір інноваційних методик у професійній освіті спрямований на формування та розвиток ключових і спеціальних компетентностей у майбутніх фахівців, орієнтацію в інформаційно-цифровому просторі, використання в освітньому процесі критичного та креативного мислення студентів.

З наукових джерел стало відомо, що змішане навчання оптимально поєднує в собі два різновиди навчання у ЗВО, зокрема традиційне (аудиторне) та дистанційне (позааудиторне). Запровадження змішаного навчання має свою коротку передісторію, спочатку у зв'язку з пандемією у світі в освітніх закладах України було введено дистанційну форму підготовки здобувачів освіти, яке поступово з послабленням карантинних заходів видозмінилося на змішану форму. Це пояснюється насамперед тим, що одним з вагомих недоліків дистанційної форми навчання було

обмежене у часі та обсязі живе спілкування та зниження мотивація учасників освітнього процесу. МОН України вказує на дві форми змішаного навчання – синхронне та асинхронне. Синхронне навчання передбачає одночасний прями зв'язок викладача та студентів, а асинхронне – виучування навчального матеріалу та виконання практичних завдань в різний час [1, с. 34].

В умовах запровадження цифровізації в освітній процес змішане навчання виражається через основні три компоненти, які реалізуються в інформаційно-освітньому середовищі ЗВО через: традиційне навчання (face to face), тобто традиційні заняття під керівництвом викладача в аудиторії; самостійне навчання (self-study learning), а саме самостійна робота студентів спрямована на виконання практичних і лабораторних робіт, пошук та опрацювання навчальних матеріалів, використання можливостей хмарних середовищ та онлайн-сервісів; спільне онлайн-навчання (online collaborative learning), зокрема робота здобувачів освіти і викладачів у режимі синхронної взаємодії онлайн, наприклад, проведення конференцій, вебінарів, форумів тощо [2, с. 233].

Очевидно, визначення трьох аспектів змішаного навчання авторами спирається вивчення зарубіжного досвіду з цієї проблеми, зокрема висвітленого в науковій праці «Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти», де описано шість моделей запровадженого в країнах ЄС змішаного навчання [3]. Автори згаданого вище наукового джерела презентують такі моделі:

- Face-to-face Driver, що становить собою доповнення аудиторних занять онлайн навчанням, це дає змогу здобувачам освіти долучатись до електронних ресурсів з комп'ютерного класу, лабораторії або в домашніх умовах;
  - Rotation, що є поєднанням онлайн та офлайн навчання під керівництвом викладача відповідно до розкладу занять;
  - Flex, що розглядається, як така форма організації освітнього процесу, за якою більше часу відводиться на електронне навчальне середовище за умови очної викладацької підтримки;
  - Online lab, що передбачає проведення занять в спеціально обладнаній онлайн-лабораторії, де здобувачі освіти можуть отримувати онлайн-консультації викладача, а лаборанти здійснюють технічне забезпечення освітнього процесу;
  - Self-blend, що дає змогу студентам самостійно обрати онлайн-курси, як допоміжну форму навчання до вивчення офлайн навчальних дисциплін з метою поглиблення знань;
  - Online driver, таке навчання, яке здійснюється в онлайн режимі (електронному середовищі) і вимагає проведення атестації очно [3].
- Засобами досягнення освітньої мети на основі змішаного навчання є

використання двох типів платформ: зовнішньої (змістове наповнення яких розробляється зовнішньою навчальною структурою, тобто професійною інституцією, наприклад, Moodle, Google, Web Course Tools); внутрішньої (відображення змісту уже розроблених навчальних дисциплін) [4, с. 232].

Т. Утицький та А. Солодовніков [5] визначають цілу низку переваг та можливостей використання платформи Moodle як для викладачів, так і для студентів. Для викладачів з'являється можливість розміщення структурованого навчально-методичного забезпечення дисципліни для студентів, а саме конспекти лекцій та практичних занять, відеоматеріали для перегляду, завдання для самостійної роботи, наукові джерела. Усі завантажені матеріали з дисципліни залишають доступними для кожної наступної академічної групи автоматично; викладач стає більш мобільним, оскільки має можливість доступу до освітніх ресурсів в будь-який час та в будь-якому місці, головне доступ до мережі інтернет; викладач має змогу швидко корегувати, змінювати, розширювати, доповнювати методичні матеріали дисципліни; теоретичний виклад матеріалу викладач може підсилювати використанням аудіо- та відеозаписів, графіків, презентацій, документів тощо; платформа уможлиблює розміщення різних форматів електронних матеріалів, зокрема система дозволяє за необхідності завантажувати файли будь-яких форматів, наприклад, файли прикладного програмного забезпечення для підготовки та виконання лабораторних робіт, також якщо є розроблені викладачем пакети з інших систем електронного (комп'ютерного) навчання, то вони інтегруються до Moodle; викладач має змогу легко та оперативно здійснювати контроль навчальної діяльності студентів, встановлювати терміни виконання студентами завдань, полегшує систему рейтингування оцінювання самостійної роботи студентів за допомогою автоматизації.

Отже, змішане навчання як форма сучасної підготовки майбутніх бакалаврів з професійної освіти відрізняється своєю структурою, методами та засобами від традиційної форми організації освітнього процесу у ЗВО. Змішане навчання передбачає поєднання аудиторної (контактних годин) з позааудиторною (безконтактних годин) роботою за допомогою використання онлайн-платформ, як наприклад, Moodle та Google Classroom. Подальшого дослідження потребує такий важливий аспект, як використання інноваційних методів і технологій під час проведення змішаного навчання у вищій школі.

Список використаних джерел

1. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>

2. Цюняк О. П., Розлуцька Г. М. Змішане навчання як інноваційна форма організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. *Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «педагогіка. Соціальна робота»*. 2021. Вип. 2(49). С. 232–235.
3. Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти: підручник /за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол.: С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2019. 196 с.
4. Пасічник О. Змішане навчання як форма ефективної організації іншомовної освіти на немовних спеціальностях ЗВО. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2018. № 3(62). С. 231–234.
5. Утицьких Т. О., Солодовніков А. С. Використання цифрової платформи Moodle іноземними студентами в освітньому процесі. URL: https://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/26746/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%8B_2020.pdf

Анна Шарпіло

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТАХ АВСТРАЛІЇ

Завданням університетської освіти є побудова такої освітньої траєкторії для студентів, що буде базуватися на академічній свободі. Втім, разом з цим важливим питанням є заохочення академічної доброчесності. Академічна доброчесність є основою освітнього процесу у всіх його проявах: викладання, навчання та наукового дослідження.

Академічна доброчесність – це дотримання найвищих академічних цінностей, а саме: чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності та відваги.

На сьогодні Австралія має гарну репутацію щодо ведення політики та практики академічної доброчесності як на національному, так і на міжнародному рівнях. Австралійська система освіти відома своїми суворими академічними стандартами та прихильністю до наукової етики й доброчесності.

Важливість дотримання академічної доброчесності в університетах в Акті від 2011 року укладеного Агентством з якості та стандартів вищої освіти (англ. TEQSA). Агентство з якості та стандартів вищої освіти – це незалежне національне агентство із забезпечення якості та регулювання вищої освіти Австралії.

Починаючи з 90-х років минулого століття в Австралії дуже сильно загострилося питання академічної доброчесності на національному рівні.